

**ПРИВІТАННЯ
ВІД УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ
УЧАСНИКАМ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МАДЯРИ В СЕРЕДНЬОМУ ПОДНІПРОВ'І»**

Шановні дослідники найдавнішого минулого й археологічної культурної спадщини України, Російської Федерації та Угорщини!

Від щирого серця вітаємо Вас на землі історичної Полтавщини та в гостинному місті Комсомольську!

Сюди, до важливого промислового центру краю на мальовничій рівнині лівого берега Дніпра прибули вчені, чії наукові інтереси пов'язані з вивченням і встановленням фактів з давньої історії народів середньовіччя, зокрема, угорського народу. Так склалося, що археологічні факти давніх мандрів фіналу великого переселення народів залишили сліди передування мадяр на теренах нашого краю. І датуються вони кінцем IX століття н. е. Невеликий перелік знахідок дозволяє поєднати історично реконструйовані спеціалістами ланки історичного процесу давньоугорського етногенезу, які починалися у Південно-Уральських степах, «прямували» через Поволжя і Подоння до Лівобережжя Дніпра, а далі – через простори Середнього Подніпров'я та Балкан проторили шлях частини предків угорців до рівнин Паннонії в серці сучасної Угорщини.

Нам приємно відзначити, що на цьому шляху знайшлося місце і території нашої Полтавщини. І ми можемо завжди нага-

дати гостям з Подунав'я, що й на цій землі також наявні певні корені-«віхи» в їх становленні як великого європейського народу.

Наймолодше місто Полтавщини – Комсомольськ, що має лише 50-літній вік, вже вп'яте за останні 10 літ збирає в Комсомольському музеї фахівців-археологів. Якщо раніше тут проводили свої наукові заходи пам'яткоохоронці, археологи – спеціалісти в галузі мідно-бронзового і раннього залізного віків, археологічні історіографи та музейники, то сьогодні зібралися дослідники доби середньовіччя, того періоду в історії нашої Батьківщини і в цілому Європи, коли на теренах Подніпров'я поставала і «здіймалася на ноги» велична держава – Київська Русь.

У IX ст. в Середньому Подніпров'ї зіткнулися інтереси кількох великих державних утворень тієї епохи – Русі, Хозарського каганату, орд східних кочівників-печенігів. І в цій, повній трагічних перепитій та подій історії, на чверть або півстоліття знайшлося місце й давнім уграм – мадярам, які прямували з приуральської прабатьківщини на захід – до Дніпра, далі – на Балкани, частина ж знову – до Середнього Подніпров'я і до Києва, щоб знайти Нову Батьківщину у Паннонських степах на узбережжі Дунаю. Таким чином, історія степів між Сулою і

Ворсклою біля Кременчуцьких переправ перетнулася із загальноєвропейською історією.

Знахідки решток кількох поховань із речами, виконаними в давньоугорській художній традиції, виявлені у Твердохлібах (Кобеляцький район) і Шушвалівці (Глобинський район) на Полтавщині, що зберігаються в музеях нашої області, нібито вказують, – через межиріччя Псла – Ворскли – Орелі та Самари саме і пролягав шлях мадьяр у Подніпров'ї.

Навесні 2007 р. археологи Полтавської експедиції «Охоронної археологічної служби України» і Полтавського обласного центру археології виявили під час рятівних розкопок одного з курганів на будівництві майбутнього металургійного комбінату «Ворскла Сталь» невеликий дитячий некрополь, який, за подачі полтавського дослідника старовини О.Б. Супруненка, був введений до наукового обігу в якості комплексу, характерного для давніх угрів-мадьяр. Ця знахідка й стала приводом до проведення наукової конференції.

Вітаючи відомих дослідників старожитностей з Росії, України, молодих

учених Угорщини й нашої держави на Полтавській землі, від Полтавської обласної державної адміністрації, управління культури облдержадміністрації і себе особисто, напередодні офіційного в Україні (що відзначається на державному рівні лише в єдиній державі колишнього СНД) професійного свята – Дня археолога, хочу побажати успіхів в роботі конференції, наукових здобутків і життєвої вдачі її учасникам, міцного здоров'я всім археологам.

Сподіваюся, що наш невеликий, проте міжнародний науковий форум учених України, Росії та Угорщини зможе виробити наукові підходи до атрибуції давньоугорських знахідок, збере для науки розкидані в різних музеях розрізнені матеріали і надасть науково-виважений підхід для вивчення мадьярських «слідів» на Українській і, зокрема, на Полтавській землі. А все це відкладеться нащадкам в окремій збірці наукових праць, яку планується видати разом з Інститутом археології Національної Академії Наук України за матеріалами цієї конференції.

Фасій Г.І.

Фасій Геннадій Іванович

начальник управління культури Полтавської обласної державної адміністрації, магістр державного управління

e-mail: admin.poltava_kultura@ukr.net, тел.: +38 0532 56-16-30

36001, м. Полтава-1, вул. Жовтнева, 45, управління культури Полтавської облдержадміністрації